УЧЕБНА ПРОГРАМА

Код:	**36-521-33**	Дисциплина:	**Международно морско право**
Ниво:	7. Магистър	ECTS кредити:	**3,0**

Обучаващо звено: Катедра „Правни науки“

Анотация на учебната дисциплина

Учебната дисциплина “Международно морско право” е сравнително нова за изучаване в юридическите факултети, в повечето случаи е изборна или факултативна. Това се обяснява в голяма степен с факта, че в България, макар и да е морска държава, няма единна държавна морска политика, това не е приоритет и като резултат българското законодателство съдържа твърде оскъдна правна уредба или правна уредба, която не отговаря на съвременните изисквания в тази област или се нуждае от почти изцяло изменение и допълнение (напр. Законът за морските пространства). Учебната дисциплина си поставя задачата да помогне на студентите да придобият представа за основните въпроси, свързани с международното морско право – публично и частно. Целта на учебния курс е да се получат специални знания в областта на международноправната уредба на договорите за международен морски превоз на товари по море, т.нар. “морски продажби”, общата авария, морските застраховки, опазването на морската среда, спасяванията по море и др. Тази учебна дисциплина е логически свързана с обучението по международно публично право и международно частно право, в частност, по международно търговско право. Структурата на учебната дисциплина е изградена комплексно и включва теми, в които е подреден учебният материал. Съдържанието обхваща както публичноправни, така и частноправни въпроси с международен елемент, като се взема предвид и придобитата правна подготовка по други правни дисциплини.

Компетентности като очаквани резултати от обучението

Знания:	Лекционният курс има за цел студентите да придобият знания в областта на международното морско право, неговите принципи, да познават вътрешните и международните норми, уреждащи правоотношенията в международното морско право.
Умения:	Студентите да умеят да изследват теоретичните основи на международното морско право и да прилагат теоретичните знания в практически казуси по международно морско право.
Отношения и нагласи:	Студентите да изградят самостоятелен и екипен стил на работа, като се стремят да изградят нагласа за работа в реална работна среда по изучаваната дисциплина.

Методи за обучение и връзки с други дисциплини

Методи на обучение:	• Провокация на мисленето – анализ, синтез, обобщение, съждение, умозаключение • Дискусия – начин на изразяване на позиция • Писмени разработки • Упражнения за интерпретиране на казуси по МЧП • Тестови задачи с изборен отговор • Задачи с отворен отговор • Лекционен метод
Предварителни изисквания:	Предварителна подготовка по зададени теми.

Осигурявани дисциплини: Дисциплините в сферата на публичното и частното право.

Проверка на знанията и уменията

Крайно оценяване: Текуща оценка и изпит

Методи и форми на оценяване: Чрез тестове, реферати, дискусии, решаване на казуси, изготвяне на юридически документи.

Критерии за оценяване: При оценка знанията на обучаемите се оценяват способностите им:

Да познават източниците на международното частно право;

- Да представят видовете частни правоотношения с международен елемент;
- Да могат да прилагат теоретичните знания на практика.

Резултатите от обучението по дисциплината се оценяват посредством комплексна изпитна оценка на знанията, които се основават на съдържанието на настоящата учебна програма.

До изпит се допуска студент, който е участвал пълноценно в учебния процес и е получил положителна оценка от текущия контрол.

В процеса на обучението по дисциплината студентите получават точки, съгласно следните критерии:

- за участие на лекционни занятия - по 2 точки на час;
- лекционният курс завършва с тест за успешното решаване, на който се присъждат:
- за оценка среден – 7 точки;
- за оценка добър – 8 точки;
- мн. добър – 9 точки;
- отличен – 10 точки.

До изпит се допуска студент, който в периода на текущ контрол е набрал минимум 60 точки.

Компоненти и тяхната тежест в крайната оценка: ОТЛИЧЕН": Студентът показва всестранни и задълбочени знания, дава обосновани и точни отговори по въпросите, умело, логично и точно излага мислите си. Притежава познания и способности при прилагане на наученото. Балансирано представя най-важните тезисни позиции. Успешно излага убедителни доказателства, както в полза, така и срещу изразеното мнение в случаите на анализ. Доказателственият материал е подкрепен ясно, точно и убедително с цитиране на нормативни актове. Заключителната част изразява ясно становище на студента по въпроса, при това с прецизна терминология и литературна езикова компетентност.

"МНОГО ДОБЪР": Студентът има пълни и задълбочени познания, притежава практически умения, има логична и задълбочена мисъл, умело си служи с правната терминология. По-голямата част от информацията е умело разгърната. Доказателственият материал е подкрепен ясно, точно и убедително с цитиране на нормативни актове. Съществува леко нарушаване на баланса при представяне на основните аргументи. Заключителната част изразява ясно становище на студента по въпроса, при това с прецизна терминология. Допускат се отделни езикови неточности.

"ДОБЪР": Студентът има пълни знания, притежава практически умения, има задълбочена мисъл, умело си служи с правната терминология. Преобладава описанието вместо аналитичното мислене. Отговорът съдържа основна информация, но с леко нарушен баланс при представянето й. Доказателственият материал е подкрепен ясно, точно и убедително с цитиране. От заключителната част се разбира становището на студента. Допускат се отделни езикови неточности.

"СРЕДЕН": Студентът отговаря по същността на въпросите с известни затруднения, има недостатъчни практически умения и навици, не винаги излага точно мислите си. Доказателственият материал е представен по разбираем, но неправилно структуриран начин. Направен е опит за постигане на академичност в стила на изразяване. Някои от аргументите са неправилно разбрани, но като цяло същността е ясна. Съществува опит за оформяне на заключение, но позицията на студента остава неясна. Съществуват основни пропуски и езикови неточности.

"СЛАБ": Студентът няма необходимите знания, допуска принципни грешки, затруднява се в отговорите, не умее да обясни същността на въпроса, не излага мислите си логично. Недостатъчен обем от информация. В представянето на информацията липсва добра аргументация. Тезата е поставена неточно и неясно. Цитирането е неправилно. Наблюдават се груби грешки.

Учебни материали и ресурси за самоподготовка

Основна литература:

1. Страшимирова, А. Договор за наем на кораб. ВСУ „Черноризец Храбър", 2010 г.
2. Грозданов, А. Договорът за морски превоз на товари. ВСУ „Черноризец Храбър", 2008 г.
3. Райков, Р. Международно морско частно право. ТУ, Варна, 1997 г.
4. Сталев, Ст. Морско търговско право. София, 1991 г.
5. Лазаров, Ив., Б. Христов, Г. Кандиларов , М. Славчев. Морско право, ч. ч. I и II. ВУЦ, Воден транспорт, Варна, 1982 г.,
6. Джумалиева, А., Морска Ипотека и привилегии върху кораба., СИЕЛА., С., 2016 г.;
7. Маринова, Д., От Хага до Ротердам., Нова звезда., София, 2015 г.
8. Борисов,Ор. Международно морско публично право., ВСУ 2015 г.,
9. Калинова, Е., Морско спасяване и международни договори., Варна, 2008 г.;
10. Калинова, Е., Международноправен режим на Черно море., Сборник с международни актове., Университетско издателство. 2012 г.

Допълнителна литература:

1. 1. Сираков, Я. Морско право. София, 1968 г.
2. Кодекс на търговското корабоплаване на РБ.
3. Закон за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанища на РБ.

Речник (ключови думи)

международно морско право, търговско мореплаване, морски лица, чартър, коносамент, абандон, буксировка, агентиране, морски спорове

Съдържание на учебната дисциплина по тематични единици за редовна / задочна форма на обучение

Съдържание на учебната дисциплина по тематични единици

№	Тема	Основни въпроси	Лекции	Сем. упр.	Пр. зан.	Извън аудит.	Осигуряване
1	Увод, предмет, същност и съдържание на Международното морско право (ММП) и Международното морско частно право (ММЧП). Определение на понятието“търговско мореплаване” – предмет и съдържание.Мястото на ММЧП в правната система, връзка с другите клонове на правото.Взаимовръзка и взаимообусловеност с международното морско публично право.		4			8	
2	Източници на ММП и ММЧП – национални и международни. Обичайно право.		3			6	
3	Международни организации в областта на търговското мореплаване –междуправителствени и неправителствени. Видове, предмет на дейност и систематизация.		3			6	
4	Международни конвенции в областта на търговското мореплаване. Исторически преглед, систематизация по предмет на регулиране и по способите на тяхното приемане.		3			6	
5	Колизионни норми в ММЧП.Основни и специални формули на привръзка. Принципна автономия на волята		4			8	
6	Морски търговски кораб.Регистрация и корабни документи. Вещно правни отношения; морска ипотека и залог.		3			6	
	Корабен екипаж. Капитан на кораб;правен статут – трудовоправен и административноправен.Функции на капитана.		3			6	
7	Договор за превоз на товари по море.Определение, обща характеристика и правно съдържание . Разновидности на превозния договор. Страни по договора. Фигурата на получателя.		3			6	
8	Чартърни договори – определение и видове чартъри. Съдържание на договора; права и задължения на страните.Субститут на кораба.Сключване, изпълнение и прекратяване на договора. Мореходност на кораба и отговорност на превозвача за предоставяне на немореходен кораб.		4			8	
	Коносамент – определение, характеристика, видове и съдържание. Национална и международна регламентация относно коносамента – Хагски правила, Правила Висби и Хамбургска конвенция от 1978г.Функции на коносамента. Коносаментът катэ ценна книга. Чист коносамент и гаранционно писмо. Антидатиран коносамент.		3			6	
	Ограничена отговорност на морският превозвач – международна и национална уредба.		3			6	
	Договор за предоставяне на кораб за определено време -тайм-чартър, димайз-чартър и бербоат-чартър.Определение и съдържание на договора.Задължения на страните.		3			6	
	Договор за превоз на пътници по море.Определение, видове, съдържание и форма на договора. Задължения на страните по договора. Международна и национална регламентация.		3			6	

	Обща авария – Йорк-Анверски правила;определение, същност и съдържание.Процедура по обявяване, разследване, разглеждане и установяване на общата авария.Съставяне на диспаша.		3			6	
	Ограничена отговорност на корабособственика – определение и приложно поле.Международна и национална регламентация.		3			6	
	Договор за морски застраховки – определение, страни, видове. Съдържание на договора. Абандон /изоставяне / на кораба и товара. Взаимно застраховане: Пи енд Ай клубове – характеристика и дейност.		3			6	
	Договори за услуги в корабоплаването:договор за морско агентиране; договор за морско посредничество;договор за буксировка; пилотски услуги.		4			8	
	Сблъскване на кораби на море – правоотношения, отговорност при сблъскване.Брюкселската конвенция относно сблъскването на кораби на море – 1910г.		3			6	
	Спасяване на море-международна регламентация. Договорни отношения при спасяването и възникване на правото за възнаграждение.		3			6	
	Морски аварии – разследване и класификация. Морски протест – правна същност и ред за съставяне.		3			6	
	Морска администрация – организационна структура, компетенции и дейност.		3			6	
	Арест на търговски кораби – международна и национална регламентация.		3			6	
	Морски спорове в търговското мореплаване – органи и способи за тяхното решаване.		5			10	
	Общо часове		75			150	

Разработил програмата: доц.д-р Ана Владимирова Джумалиева

Учебната програма е приета от Съвета на катедра “Гражданскоправни науки“ с протокол № 2/18.10.2023 г.

Учебната програма е утвърдена от Факултетния съвет на Юридически факултет с протокол №4/26.10.2023 г. и заповед № 44/06.11.2023 г. на декана на факултета.